

AURORA SOCIAL

Setmanari defensor dels interessos del Treball

Les comunicacions a la Redacció s'han de rebre lo més tard el dilluns.

No's tornan els originals.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

CANUDA, 15, 1.er

Hores de Redacció: de 5 a 8 de la tarda

Apartat de correus núm. 26

Espanya, mitj any 1'50 pts., per corresponal 1'75—Estranger, mitj any 2 francs, per corresponal 2'75

Número solt 5 céntims.—Paquet de 25 números pera la venda 75 céntims

Pagos a la bestreta. Poden enviarse sellos de correo y toda clase de letras de facil cobro.

Preus pels corresponals propagandistes

5 números	7 pessetes semestre
25	30
50	50

LA MORT D' «EL PERNALES»

—Aquell senyor del cotxe està molt satisfet... Total, porque han agafat mort á un bandoler de montanya...
Tants que n'hi ha de VIUS á dins de les ciutats!

Secretariat del Poble
Consultes gratuïtes de 7 á 8 del vespre.

Oficina gratuita de colocacions
Les ofertes en la 4.ª plana.

ALS PARES DE FAMÍLIA

L'educació de la puresa

Un subscriptor ens demana la nostra opinió sobre l' tema que serveix de primer subtítol al present article.

Es tan important que diferents vegades havíem fet el propòsit d'ocupar-nos'n, però avuy ens passa una bona ocasió i volem aprofitar-la, sens perjudici d'insistir altres vegades sobre l' mateix assumpte.

L'educació de la puresa és un tema dels més delicats que s'omiteix tractar en molts manuals d'educació.

Alarma exagerada

Un pudor portat moltes vegades fins a la exageració s' alarma de tota tentativa, destinada a il·lustrar als adolescents sobre l' despertar d' una juvenesa impetuosa i ardenta, y 'ls pares de família temen generalment cridar l' atenció de l' innocència sobre 'ls orígens de la vida, desvetllant la curiositat per una prematura iniciació.

Pero tal com avuy estan les costums públiques, creyem que es necessari prevenir als pares de família contra aquest pudor y aquesta timidesa quan son exagerats.

Un llibre de Stall

Precisament no fa gayre que s' ha editat en castellà, y segons nostres notícies s' està ja traduint en nostra llengua, un llibre sobre aquest tema, escrit ab una discreció y ab una delicadesa verament maternals, per un autor nord-americà, *Sylvanus Stall*. Pertany a la serie d' obres pedagògiques que té per lema aquestos dos principis fonamentals de la educació: PURESA Y VERITAT. S' intitula: LO QUE HA DE SABER EL NOY, y està dedicat als milers de noys, quals ingénues preguntes sobre l' origen de la vida y del ser mereixen una contestació sincera, discreta y terminant, que 'ls salvi d' ignorancies perilloses y 'ls posi en condicions de lluytar ab éxit contra l' vici y contra 'ls pecats solitaris y socials.

Se n' han venut milions d' exemplars, ha circulat per tots els països d' Europa, d' América, d' Oceania y del Assia, ahont se n' han fet set traduccions en altres tantes llengües.

Es un llibre que han d' admetre les persones de totes les confessions religioses y de totes les opinions polítiques y socials, mentres sian honrades, mentres no neuguin els principis en que s' funda la moral, la higiene y la terapèutica.

L' han recomanat els pedagogs, higienistes, metges y sociòlegs més eminents, y ha merescut un aplaus universal, sobretot de part dels adolescents y dels pares de família.

Mentres esperem la traducció catalana, debem recomanar la castellana d' en Severi Aznar, editada per la casa Bailly-Baillière, de Madrid.

Els llibres d' en Fonsagrives

Aquest llibre, no obstant, no és pas l' únic d' educació sexual que s' ha publicat en els nostres temps. Citarem dos altres llibres de J. Fonsagrives: *L' education de la Pureté y Le Vice et ses Risques*, el primer traduït al castellà, y fa pocs anys que a Barcelona el metge Dr. Blanc publicà: *La moderación de la libidine*. La bibliografia que tracta d' aquest tema és molt més abundant, pero basta llegir els llibres que hem recomanat pera possehir els coneixements elementals sobre aquest sistema, el més racional d' educació preventiva.

Hipòtesis absurda

«Suposar—diu Fonsagrives—que l' adolescent permanexerà molt temps en una ignorancia absoluta de la vida sexual, sembla avuy una hipòtesis absurda. Creure que sa curiositat, davant del problema que aquesta vida planteja, no s' desvetllarà ab brusca sotragada y que l' etzar solament es qui l' ha de satisfer, sembla en veritat una gran aberració.»

L' autor que escriu això és un home competentíssim en aquestes matèries, que coneix profundament la fisiologia y la psicologia dels noys, de les quals ha recollit grans tresors d' experiència en els col·legis y 'ls hospitals de Fransa. Y afegeix: «Faltan, donchs, al seu deber aquells pares de família que no exerceixen per si mateixos una vigilancia activa, aquells que, sobretot quan s' acostia la pubertat dels seus fills, no posan una atenció continua en escullir les ocasions més propícies pera satisfer llur curiositat per medi de repostes franques y clares. No ho oblidem jamay: allò que 'ls pares haurán descuydat d' ensenyar als seus fills, 'ls altres 'ls hi ensenyarán. Pero qui serán aquestos, y de quina manera 'ls hi ensenyarán?»

La Corrupció Social

Ordinariament 'ls hi ensenyarán els mals companys, els escàndols públics, la pornografia social. Molt sovint 'ls hi pot ensenyar també la precocitat de la naturalesa, una casual provocació o revelació dels sentits. Y de quina manera 'ls hi ensenyarán? D' una manera que ofereix un perill gravíssim pera la moral y pera la salut dels adolescents. D' una manera que produeix una fonda perturbació en la seva vida, que 'ls entorpeix l' inteligencia, que 'ls enmalalteix l' organisme, els roba la confiança y l' amor de la família, fomenta l' astúcia y la hipocresia social y 'ls entrega sens avis y sens defensa a la voracitat del monstre que desflora la primavera de la vida y mata les esperances del esdevenidor. Això sensanomenarals infames corruptors de la joventut, «prou experts en l' art de disfressar el vici ab les formes més seductores», com diu el mateix autor. El número d' aquestos augmenta de dia en dia, a mesura que progressa la corrupció social. Y en els països llatins, ahont els governs concedeixen a aquest desbordament de corrupció una impunitat que no gosa sisquera entre 'ls salvatges, els reclams y sollicitacions del vici s' arriben a convertir en una mena de suggestió y de persecució, de la qual és molt difícil que se n' deslliuri el jove que no estigui previngut contra les terribles conseqüències que produeix en l' individu, en les famílies y en la societat la metzina que li brindan en una copa daurada.

Desde 'ls convits de paraula, fins als anuncis impresos; desde la tarjeta postal, fins a la pel·lícula del cinematògraf; desde la carta y l' setmanari y la novela secrets, fins al carrer y la casa y 'ls espectacles públics; tot està conjurat contra la vida moral y material de la pobre joventut.

LA GUERRA DEL MARROCH

Infanteria espanyola fent foc de guerrilles

Ses «Lligues de profilaxia sanitaria y moral»

Tan graves son aquestos perills y tan

terribles les conseqüències de la obscenitat en el Mitjà d' Europa, que aduch les societats materialistes comensan a fundar Lligues «de profilaxia sanitaria y moral», com la que funciona a Fransa desde 1901; s' obren cursos d' ensenyansa colectiva sobre les conseqüències del vici y s' organisan visites a les clíniques y 'ls manicomis, ahont se trovan víctimes innumbrables, mustigades y perdudes malaguanyadament en la flor de la edat!

Fracàs de la ensenyansa colectiva

Pero aquesta ensenyansa colectiva, defensada per Robin, Ricord, Fournier y altres metges populars, ha sigut condemnada pe 'ls autors més eminents en pedagogia social, y les lliçons de la experiència han vingut a confirmar aquesta justa condemna.

En efecte, l' ensenyansa colectiva prescindeix de les diferencies de sexe, de temperament, d' edat, d' origen, de graus de precocitat, de medi ambient, d' educació, d' aptituds, etcètera, que caracterisan a cada éyent. L' ensenyansa colectiva és insuficient pera uns, mentres és excessiva pera altres. Lo que no entendrà un noy de 9 anys escandalitzarà a un de 14. Cada noy és un cas, un mon apart en aquesta mateixa. Cada noy demana un llenguatge especial. Es aquest un tema tan delicat, que pera desenrotllarlo detalladament, se necessita la discreció d' un pare, la tendresa d' una mare. L' educació sexual colectiva és morbosa. L' estadística ho demostra. Y aquest perill se transforma en un contagi segur quan el mestre no és una persona d' una mentalitat y una moralitat superiors.

Aquesta és una altra rahó per que han aixecat tantes protestes, alguns Centres que s' fundaren ab el títol d' *Escoles modernes*.

Principis pedagògics

Fixéush, pares de família, en lo que anem a dir. Son principis racionals y experimentals d' aquella pedagogia que no és una fórmula buyda de sentit:

1er. *El vostre fill, la vostra filla, han de ser previnguts ab una discreta instrucció dels misteris de la vida lo més tart POSSIBLE; pero AVANS de que cap alenada del vici hagi tacat la seva imaginació o l' seu cos.*—2on. *Aquesta educació ha de ser INDIVIDUAL, separadament per vostre fill y per la vostra filla.*—3er. *Aquesta educació ningu millor que 'ls pares la pot donar als fills, y sobretot ningu millor que la mare immediatament, sempre en el supost que s' trovi degudament preparada pera fer aquestes revelacions de tanta transcendencia pera l' esdevenidor.*

Pera preparar degudament als pares de família s' ha escrit el llibre de Stall, de que hem parlat més amunt, que convé adaptar a cada cas, moguts sempre d' aquella «gran reverencia» que al dir del preceptor romà se mereix la infantesa, y d' aquell amor que sap acomodar y fer pahir sanament a les més tendres intel·ligències les ensenyanses més difícils y perilloses de la vida.

Y are jòh pares de família! escolteu aquestes paraules ab que termina l' seu llibre l' autor de *L' Education de la Pureté*: «Al preservar als vostres fills del vici impur, al donarlos una idea exacta de lo que és el veritable amor, al iniciarlos en la augusta missió que un dia han de cumplir... penseu en que no és sols una ànima la que salveu; salveu també lo que ells pervertirían ab una conducta extraviada. És la felicitat de la seva vida la que assegureu; és tota la vostra descendencia la que us será deutora de la pau de la forsa de la dignitat y del honor».

BONAMICH.

La redempció dels assalariats

II

Treballar per la dignificació dels obrers industrials és preparar la seva independencia relativa, fins a convertir-se en artesans que concorrin ab 'ls amos a formar el verdader organisme industrial, que arc pot compararse a un cos que té un sol cap y multitud d' extremitats, desproporcionades, que deurían formar organismes separats, autònoms o federats ab 'ls altres.

El cos social està compost d' una gran varietat de petits organismes que l' integran, subjectes tots al propi desenrotll, d' una part a principis inquebrantables y d' altra a elements variables que li donan fesomia particular en cada lloch y temps.

El més principal d' aquestos elements, que estimula el desenrotll de la vida social, és la costia.

Les plantes silvestres milloren ab el conreu laboriós e inteligent. L' englantina bosquetana,

abandonada a sa propia espontaneïtat, produirà quatre fulles, pero conreuada pel jardiner pot produir-ne més.

L' industrialisme modern arrenca del ordre econòmic fundat en els principis de la Reforma protestant y de la Revolució francesa.

Les costums industrials no son pas, donchs, gayre velles, sobre tot comparades ab les del règim corporatiu del treball, establert pe's Gremis, que contavan més de set sigles d' experiència. La seva efflorescència fou soptada y violenta com la d' aquestos paràsits vegetals que s' fan neixer y desenrotllarse artificialment. Esclataren en temps de gran perturbació en l' ordre jurídic y moral. Tenen donchs un vici de origen: l' injusticia social que imperava a Europa.

Son costums irreflexives, irracionals, que s' han de reformar confrontantls ab els principis inquebrantables de la justícia.

Aquesta reforma és ben urgent, perque 'ls mals de naixensa se fan sovint incurables, si ben promte no s' hi aplica l' remey; la seva cronicitat afecta a tot l' organisme, que resta per sempre més deformat y esguerrat.

Mes pera aquesta reforma quins son els esforços que s' han fet? En Le Play fou el primer economista francès que s' atreví a predicar la Reforma social, nom que donà a la seva escola, refutant els sofismes del liberalisme econòmic, sobre 'ls quals se funda l' actual ordre industrial, y dissipant les il·lusions y 'ls falsos dogmes de la revolució francesa ab un argument irrefutable: els fets que recull en sa obra immortal, *Els obrers europeus*, ahont atresora les observacions y les experiències d' una llarga y pacientíssima investigació.

Pero, parlant en general, hem de dir que a en Le Play no l' han seguit els amos ni 'ls obrers. Als primers els convenia més seguir els principis individualistes del liberalisme econòmic, y 'ls segons se deixaren enlluernar per les utopies del comunisme o del anarquisme.

Es veritat que avuy travessém un període d' acció social, de reforma social, que explica la existencia del nostre SETMANARI, pero aquest moviment es massa peresós, perque no l' apoyan com deurían els que hi estan més obligats y més interessats, els obrers y 'ls amos.

Els primers ho volen fer tot d' un cop, y 'ls segons continúan exclamant com els fisiòcrates de la passada centuria: *laissez faire, laissez passer*.

Pero les males costums, les corrupteles, may en cap període de la historia s' han reformat aixís. Les reformes socials han de esser l' obra solidaria de totes les classes, y en especial de les que més les necessiten: han de esser una obra laboriosa, reflexiva, conscient, perseverant dels amos y dels obrers.

Sols ab aquesta condició, segons demostrare en els propers articles, es com pot assolir-se pera be de tots l' anyorada redempció dels assalariats.

UN ADVOCAT DELS POBRES.

Fora pols

Un coronel anglès proposa suprimir la pols dels passeigs regalant un cop cada mes ab una dissolució de cloruro càlcic preparada ab 50 kilograms de dita substancia y 500 litres d' aigua. Com el cloruro càlcic té la virtut d' absorbir l' humitat del aire, manté sempre humida la terra, lo suficient pera fer desaparèixer la pols.

L'aprenentatge de un milloqari

Quan el milionari Vanderbilt exercia l' humil ofici de pescador, s' acostà un dia a Mr. Jacob Barker, caixer del «Farmer Bank» de Nova York, sollicitant una protecció del Banc pera aixamplar aleshores sos reduïts negocis.

—¿Beveu licor?—li preguntà l' banquer.

—Molt poch—contestà Vanderbilt.—alguna copa de «gin».

—Molt bé—replicà Barker.—estem a 2 de Janer; si dintre d' un any no heu pres ni una copa de «gin» o de qualsevol altre licor, veniu a veurem. Passat un any Vanderbilt tornà a veure al banquer, y aquest li preguntà:

—¿Teniu la costum de apostar en el joc alguna quantitat?

—Poches vegades, y sols en el «Far Pover» y en la loteria.

—Perfectament: vos dono un any de temps pera probar si podeu deixar el vici del joc.

Ab tota la tenacitat que caracteriza al yanqui, l' any següent se presentà Vanderbilt a casa del banquer, y aquest el rebé ab afable somris, preguntantli al mateix temps:

—¿Fumeu tabach?

—¿Lor Good!—exclamà Vanderbilt.—quín mariner pot passarse sens mossegar tabach y sens fumar ab la pipa?

—Feu la proba durant un any, amic meu, y torneu a veurem tal dia com avuy.

Passà l' any y l' banquer no rebé la visita del pescador. Mr. Barker cridà a un de sos dependents y envià a cercar a en Vanderbilt.

Al arribar el pescador, li va dir el banquer:

—Abir vaig estar tot el dia esperantvos.

—Era inútil que vinguéu—replicà el pescador, perque ab tres anys que porto de treballar sens que cap vici m' arrastri a malgastar cap diner, he prosperat en els meus negocis de manera, que avuy no necessito de l' ajuda de ningú pera navegar vent en popa.

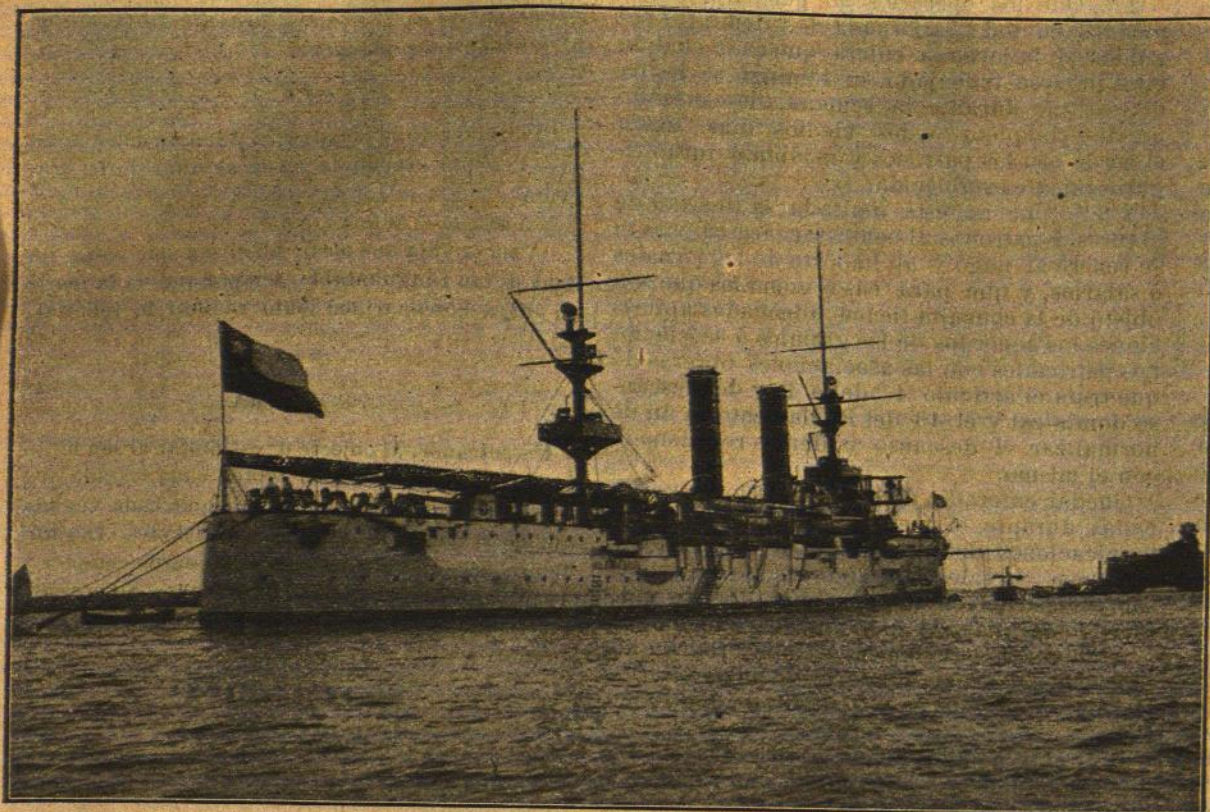
Y en efecte, avuy en Vanderbilt és un dels reys de la Borsa y del mercat de Nova York.

X.

Una pesa d' artilleria en acció

EL MINISTRO ZENTENO.

Creuer de guerra de la República de Xile que ha visitat darrerament el port de Barcelona

DESPERTA FERRO

Malhajan les tempestes de la vida
que m'enen abatur,
malhaja la cadena malehida
de tanta esclavitut.
Veniu, desheretats, gent resignada,
masells de sofriment,
alseu la vostra testa doblegada
tan sols per un moment.
Guaitau del firmament la volta inmensa,
l'avench del Infinit,
qu' un raig si pot esser de llum intensa
deixondí vostre esprit.
Veureu com la Natura ses grandeses
ostenta bellament,
grandeses que tant sols restan compreses
per l' anima que sent,
pero no per vosaltres gent masella,
tullits de naixement,
que la magna visió de una llum bella
vos cega de repent.
Del somni de la vostra inconsciencia
alseu-vos d' un plegat,
qu' el treball, la virtut y la ciencia
redimeixin la nova Humanitat.

JOSEP MONCLÚS.

Mataró y Agost de 1907.

Gent de ciutat, a cal adroguer
de St. Lluhí de la Farsa

—Ja poden entrar si son servits, que encara que siguem de fora, miri, prenguin la bona voluntat, què se'ls hi oferia?

Efectivament tota la família del senyor Claveguera entrava a cal adroguer, trencant les rabons de l' Agna Maria de can Coguls (la mestressa) y de la dona den Ganyitas que s' quedà ab un pam de boca badada ab tan impensada visita y sortí tota escorreguda de la botiga.

—Que tindrian peladillas?—pregunta ab dengosa ven la filla gran de la senyora Encarnación que donaba l' bras a l' Elisa, la germana mitjana.

—Què vol dir peladillas?—contestà l' Agna Maria.

—Já, já, já, já! ¡ay quina gracia! Mamá, mamá,—diu a sa mare que feya l' distret, d' esquena a la botiga, enrahonant ab lo senyor Narcís, cap de casa de aquella família:—mamá, aquesta bona dona no sab què son peladillas...

—Ay! no senyora, tenen que dissimular, pro com un hom no te destrucció...

—Si que n' hi han; diu en Paquito—que de fit a fit mirava un pot mitj plé de admetlles ensucrades—es allò que hi ha dins d' aquell pot—assenyalantlo.

—Ay te flich! ¿com diu que ho anomenan vostès?

—Peladillas, bona bona.

—Donchs naltres ne diem admetlles ensucrades.

—¿Què estan perfumades a la vainilla?

—Perfumades? no senyora, noho son pas, ja veurá: provintles, si son servits.—Y al dir aixó, tots los fills del senyor Narcís, sens faltarhi la minyona, ficaren les mans dintre l' pot.

—Ay! aquesta es rancia, quin mal gust, son de midó: ¡quina diferencia ab les de casa en Llibre de Barcelona!—diguereu quasia un temps la senyora Encarnación y sa filla gran, ab lo qual quedà tota aixafugada la Agna Maria.

—Vaja, ja veig que no ls agraden, y a fe que, miri, se varen fer expressos pel bateig del noy del amo de can Patarrallada, qu' es aquella casa gran, la més maca de la plassa Major.

—Oh, bé, si, no li diré l' contrari,—respon la senyora Encarnación,—pero ls meus senyorets estan acostumats a menjar ls dolços de can Llibre de Barcelona, que com allò, no hi ha millor.

—Potser voldrian rosquillas, carquinyolis, borregos de Cardedeu.

—¡Por Dios! res d' aixó ns agrada; no ven

que son pastes tan ordinaries?—diu la senyora Encarnación.

—¿Ordinaries? ¿qué vol dir?

—Oh, res, res, ens dispensará, porque havém d' anar a la font y se 'ns fa tart.

—¿Que van a la font pudosa?

—Sí, senyora,—respon lo senyor Narcís,—perque 'ns han dit qu' ara es l' hora en que hi acostumen anarhi tots els forasters.

—¡Ca! no 'ls han ben informat, porque l' bo d' anarhi es bon xich més tardet; are tindrán molta calor.

—¡Ay! ja te rahó; y nosaltres que no estém acostumats a anar pe'l sol.

—Si volen asseuerar un rato poden esperar aquí meteix, y ja veurán passar els senyors que hi van...

—¡Antonieta!—crida l' Agna Maria—baixa les cadires del nostre quarto; corre, filla, que hi ha senyors.—Y aquella, qu' estava a dalt del pis cusint, baixa, apressurada, les cadires necessaries per descans de la familia del senyor Narcís, que s' assentà mitj en fora mitj en dins de la botiga, mentres l' Agna Maria's posa a embolicar xavos de safra, y després de breus moments, exclama la Misericordia (la noya gran):

—¡Ay mamá! ¿qué vol que li digui? jo no trobo res com Barcelona, porque allí 's disfruta de tot; aquells passeigs, aquella societat tan escullida, ls teatros, ¡ay! en sortint d' allí ¡quines cases! ¡quins carrers! ¡quina gent! y...

—Aquesta senyoreta sembla qu' anyora Barcelona,—diu l' Agna Maria;—donchs ¿veu lo que son les coses? nosaltres quan hi anem no veyém lo moment de sortirne; aquell burgit, aquella generació, aquelles empenes, y sobre tot, se sent a parlar de tants cassos... que un hom sempre hi te por.

—Ja veurá—respon la senyora Encarnación;—aixó succeeix a vostès porque no hi están fets, y a més, com se tracten ab gent ordinaria... nosaltres sempre sortim en cotxe y no 'ns fem més que ab condos y marquesos, y, naturalment, diu molt bé la meua senyoreta, qu' en loch estem tan bé com allí.

—¡Ay!—afegeix la Misericordia—encara em fan mal els ossos de dormir aquesta nit en aquells matalassos tant durs.

—Y a fé que la senyora Carmeta—diu l' Agna Maria—es una senyora tan cuidadosa que cada any els fa refer; y tots els que hi posen alaben la curusitat d' aquella casa...

—No deuen dormir ab quatre matalassos al lit com nosaltres,—interromp la senyora Encarnación,—ni cambian els llençols cada dia...

—¿Cada dia?

—¡Ay, ay! ¿de qué s' estranya? pitjor el meu senyor que cada dia 's muda tres camises, y a la nit dorm ab una de seda, y ls meus senyorets...

—¡ne tenen!... no 'n vulgui més de roba, ¿oy, Esperanceta?—(la minyona).

—Sí, senyora,—respon aquesta.

—Caratsus, ¡quant de servey necesiten!

—Ja pot pensar: bugaderes, cambreres, sotacambres, cuyneres, ninnyeres, que se han quedat a casa per no haber trobat aquí habitació prou gran pera tanta gent...

—¿Y com ho fan per mantenir tant de servey?

—Miri, cada minut que passa tenim quatre duros de renda, sense contar el negoci...

—¡Caran!—exclama l' adroguera, mentres se senya ab la ma esquerra;—¡no 'n deuen possehir poques de propietats!...

—¡Uy, si 'n possehim!

—Mamá; comprins carquinyolis y rosquilles—diu en Carlitus capsat ja de contemplar tantes llemnades.

—¿Qui es aquest atrevit? ¿ahont se 's vist demanar una cosa tant ordinaria?—li contesta la mamá.

—A casa be 'n menjém.

Al sentir aixó la senyora Encarnación, tota descomposta, l' hi dona una plantofada.

Lo mateix que si l' hi haguessin

aplicat un botó de foch, esclatà 'n Carlitus ab uns plors, per no dir brams, tant terribles, qu' allí no 's podia parar, y anava repetint:—Si qu' en menjém, que sí... quan me fan anar a ca l' adroguer a comprar un ral de postres.

Quant més gran era l' escándol, se presenta un home ab l' ira dibuixada en son rostre, que dirigintse al senyor Narcís li presenta un paper de forma quadrilonga, fentli saber qu' está resolt a seguirlo, y a reclamarli per tot allà ahont vagi, l' que li deu.

Era l' sastre, o més ben dit, el còlera morbo assiatich, que com un cas fulminant deixá espantada y sens paraules a la senyora Encarnación.

L' Agna Maria no sabia l' que 's feya, y sense donarsen compte anava obsequiant als demés noys ab rosquilles y carquinyolis que ab afamada pressa engolían com si no haguessen dinat, fins que pagant el senyor Narcís lo compte al sastre, y malehint, sa muller, l' hora en que havian entrat a la botiga, se'n vá cap a la font la familia Claveguera de Barcelona, ahont durant l' any la balla molt prima y ab lo producte de la venda del piano y deixant de pagar els comptes al sabater, modista, sastre, etc., etc., ha volgut seguir la moda de passar una temporada a Sant Lluhí de la Farsa, poble conegut per les virtuts medicinals de sa aygua sulfurosa y

Encar, lector, qu' eixa tela es de colors molt pujats.

confrades hi ha ab tals pecats que poden pèndrer candela.

MUSTAFA XIULETS DE FUSTA-BLANCA.

Actualitats

(DE TOT ARREU)

Espanya

Alcaraz, 31.—Son morts per la guardia civil els bandolers «Pernales» y «Niño de Araal».

Andoain, 1.—Banquet biscaitarra.

Coruña, 1.—Banquet donat pe'ls republicans al Sr. Azcárate, hont ell fa manifestacions polítiques.

Getafe, 5.—Mor el general Bernal.

Madrid, 5.—Esvalot a la Presó Model.

Russia

Odessa, 2.—La banda dels «100 negres» organisa un program de jueus.

Sant Petersburg, 5.—Els cosachs fan 20 víctimes, ab descarregues, entre morts y ferits; tot porque un desconegut disparà contra ells, al districte armeni de Elishabetpol, y el governador imposa al mateix districte 6.000 rubles de multa.

Estats Units

Nova York, 3.—Descarilla un tren de la linea d' Ohio, ab morts y ferits.

França

Paris, 5.—Surt el Rey de Grecia.

Chatenay, 7.—Mor Sully-Prudhomme.

Xile

Santiago de Xile.—Un allau destrueix la Duana del Juncal, enterrant vives 20 persones.

Bohemia

Marienbad, 6.—Marxa el Rey d' Angleterra.

Transvaal

Neorkleimfontein, 2.—Catástrofe minera ab morts y ferits.

Marroch

Marrakesh, 31.—Es severament castigada la kábila de Beamura, per haverse resistit al nou soldá.

Casablanca, 2.—Nou combat.—Dia 4.—Altre combat, el més important fins are.

Fez, 2.—Assessinat d' alguns ministres de Abdel-Aziz.

Persia

Tehéran, 1.—Assessinat del primer ministre al sortir del Consell nacional.

C.

CRÒNICA SOCIAL

El Congrés de Wuzburg

A Wuzburg s' ha celebrat darrerament el Congrés del *Volksverein* o «Associació popular dels catòlics alemanys». Entre altres temes de gran actualitat s' ha tractat del feminisme cristià. A l' Assamblea de dones hi han assistit la princesa hereu de Loewenstein y distingides dames alemanyes que han fet costat a les dones més humils. Han parlat Madama Boehminger, els prelates de Wuzburg y de Bumberg, von Frankenstein, Lady Emmy Gordon, etc., tots els quals han abogat per la elevació moral y material de la dona en la societat contemporània.

A Roubaix

Sis dels obrers pensionats pel Govern que surtiren cap a l' estranjer han sigut destinats a la Escola de Roubaix, en la que estudià l' aprofitadíssim y llorejat obrer, Angel Goran y Mas. AURORA SOCIAL desitja a sos dignes successors un brillant èxit en llurs estudis.

Contra els frust

Ab lloable zel Mr. Roosevelt ve persistint en la campanya empresa contra aquesta forma de monopoli.

Segons llegim en una revista nacional, fa poch que el Jutge de primera instancia de Chicago ha condemnat a la *Standard Oil Co.* a una multa de 29.240.000 dollars, porque en 1.463 casos ha obtingut reducció de tarifa de la *Chicago and Alton Railroad*.

Els automòbils

L' industria d' aqueixa mena de vehícols ha proporcionat a Fransa un notable augment d' exportació, donchs de 623.630 franks a que pujá en 1897 ara arriba fins a 137.856.000 franks o siga aproximadament mes de 200 vegades la quantitat de fa 10 anys, representant el 5'38 per 100 de la exportació total.

Teixit perillós

Llegim en la revista *Industria e Invencions* que per Real Ordre s' ha prohibit l' introducció en Espanya de un teixit que imitant molt bé la seda, es molt explosiu y s' inflama ab detonació molt forta al aproximarlo al foch.

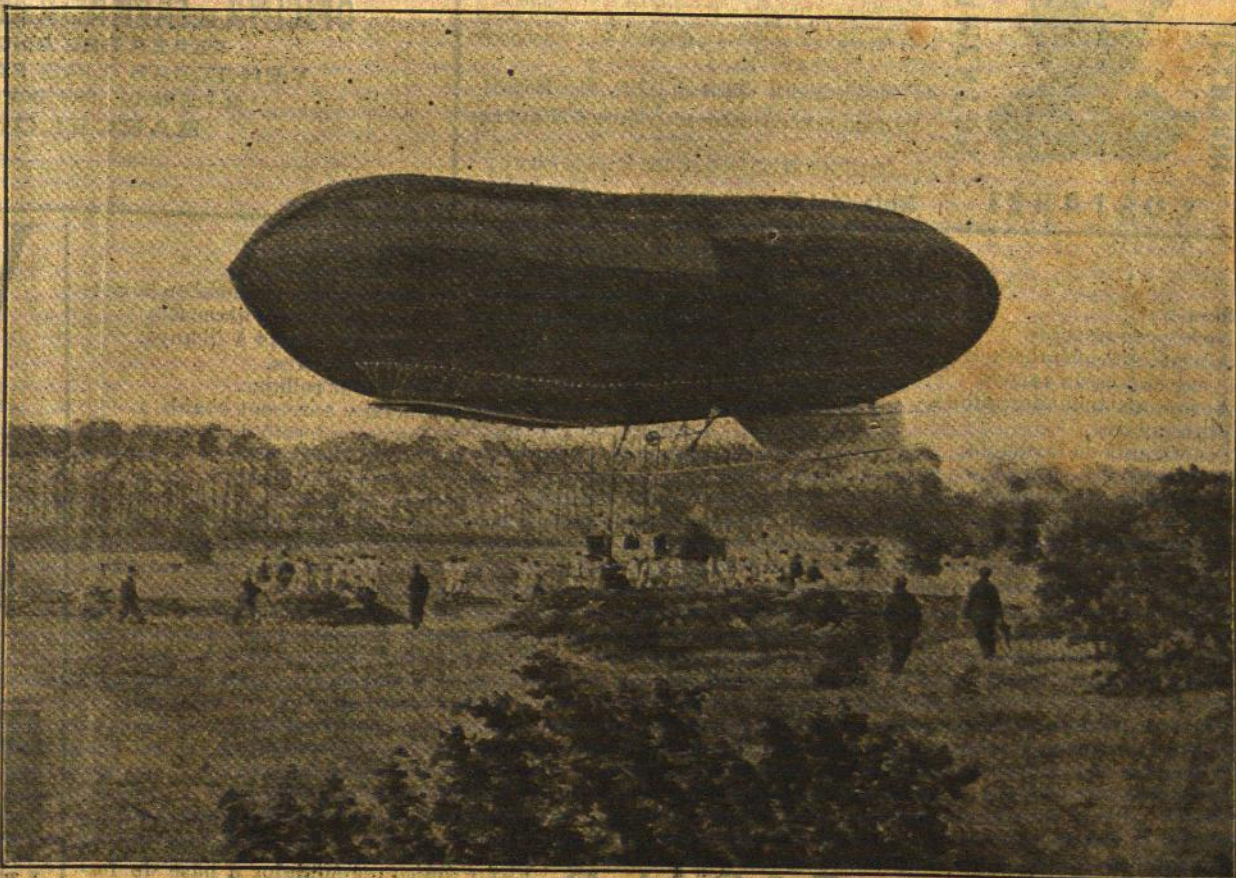
La Harmonia Sansense

La Societat coral «La Harmonia Sansense» projecta celebrar una gran festa coral, en la que ha obert un concurs entre ls mestres compositors de música pera premiar el mes gay chor a veus soles sobre la lletra del següent brindis de germanor:

Companys, alsém la copa;
trinquém, trinquém a chor,
y un cant potent ressoni
de pau y germanor.
Trinquém pel goig de viure
conscients de lo que som:
trinquém pels cants qu' enlayran
els esperits y ls cors.
Trinquém porque perduri
del gran Clavé l' recort:
trinquém pels que sospiran
clamant sa redempció.
Trinquém porque s' abressin
l' humil y l' poderós
y ofeguin tiranías,
envejas y rencors,
abráis fecond qu' engendri
el regne del Amor,
sorgint triomfant y lliure
la Patria de tothom.

El chor ha de ser curt a tres veus, de fácil execució o estil popular.

ELS GLOBOS DIRIGIBLES

El dirigible militar alemany del major Gross, en el Parch aerostatic de Tegel.

Les composicions s'enviaran durant tot el mes corrent al local de «La Harmonia», Riego, Sans, 5.

Una vaga

S'hi declararen el dilluns passat ls obrers de la fàbrica de curtits del senyor Recasens, de Sant Andreu de Palomar, per diferències hagudes ab el patró respecte a la tasca que diàriament han de realitzar.

Tasca social

La Comissió municipal de Governació proposa concedir 1.000 pessetes de premi a la millor obra que s'hagi publicat a Barcelona durant el darrer quinquenni sobre ciències socials; altre tant per una obra de ciències biològiques i altre igual per una obra sobre descobriments científics, creacions artístiques, etc.

Composaran el Jurat un delegat de la Facultat de Dret, un de l'Acadèmia de Jurisprudència, un dels Estudis Universitaris, un del Ateneu Barcelonès, i el senyor Durán y Ventosa per al primer grup.

Constitució d'una Junta gremial

La Junta Directiva del Gremi de Fusters de Barcelona estarà constituïda durant l'any de 1907 a 1908 de la manera següent:

Prohoms: Primer, don Ramón Serra y Puig; segon, don Joan Barnadas y Mestres, y tercer, don Josep Serra y Serra.

Clavari: don Antoni Vich y Moral. Receptor: don Francisco Torres y Rosas. Secretari: don Francisco Ferrer y Miret. Examinadors: don Josep Viladell y Boada, don Antoni Tarragó, don Agustí Rius y Planas y don Francisco Casas.

Oïdors de comptes: don Ramón Llardent y Esmet, don Josep Ribas y Serra, don Joan Munné y Serani y don Josep Piquet y Galtés. Avisador: don Felicià Aldean.

Borsa del treball

Moviment de demandes de la Borsa del Treball del F. del T. N., durant el mes de agost, segon del seu funcionament:

Tenedors de llibres y altres càrreges d'escriptori anàlegs, 76; corredors, comissionistes y representants, 15; viatjants de licors, teixits, ferreteria, pisa, quincalla, cristall, etc., 27; taquígrafs, 2; correspondència, 14; electricistes y maquinistes, 11; dependents de comerç, 27; directores de fàbriques d'alcofolis, 1; cobradores, 29; dibuixants de teixits, delinians, etc.,

5; mossos de magatzem o despatx, serenos per a fàbriques y porteries, 119.—Total d'inscripcions durant aquest mes, 326.—Idem id. el mes de juliol, 71.—Total de inscripcions, 397.

Posseeixen idiomes estrangers, 61; prestaran fiança no essent superior a 500 pessetes, 18; idem id. id., de 1.000 a 5.000 pessetes, 2; idem idem id. de 10.000 a 15.000, 1; id. id. id. de 20.000 a 25.000 pessetes, 2.—Total dels que prestaran fiança metàlica, 23.

Colocacions efectuades durant el mes de agost, 22.—Id. id. id. el mes de juliol, 5.—Total fins al 31 d'agost, 27.

Les festes suprimides

La Comissió nomenada per a la confecció de un programa de festes populars de tardó s'ha dirigit a la premsa local fentli avinent que malgrat els seus bons desitjos de procurar que ressurgís en nostra ciutat aquella vida intensa que caracterisava les tradicionals fires de la Mercè, enguany no es possible organitzar-les per no haver donat la subscripció oberta els bons fruits que d'ella s'esperaven.

Nosaltres no més hi farem un comentari: les festes de Juny foren preferentment aristocràtiques, y l'Municipi les subvencionà esplendorosament, y are que s'projectaven unas festes populars que havien de beneficiar a la petita indústria y al petit comerç y entonar l'esperit de la ciutat abatut pel terrorisme, els nostres edils votaren una mesquinesa.

El 11 de Setembre

També enguany s'ha commemorat aquesta data de dol, de lo que AURORA SOCIAL se fa eco puix es referent al despertar de la personalitat de tot un poble. La trista data s'ha commemorat, com de costum, ab conferències vetllades y altres manifestacions, entre les que per sort no s'han hagut de lamentar actes d'incultura com altres vegades.

En la última reunió celebrada per la Junta Local de Reformes Socials se prengueren els acorts que reproduhim de la mateixa manera que venen insertats en la nota ofeciosa entregada a la premsa:

1.º Que las fotografias estan exceptuadas de la prohibición del trabajo en domingo, permitiéndose los trabajos estrictamente necesarios y debiéndose otorgar a los operarios el tiempo de una hora al menos, con los correspondientes turnos, para el cumplimiento de sus deberes religiosos.

2.º Que los operarios no pueden ser empleados en toda la jornada dos domingos seguidos, y la jornada entera que cada cual de ellos hubiese trabajado en domingo se les ha de restituir durante la semana, descansando un día completo ó dos medios días según acuerdo con los patronos y mediante turno rigurosamente establecido.

Y 3.º Que no está limitada la libertad de obreros y patronos al contratar acerca cuanto se refiere al pago y al importe de los jornales ó salarios, y que para casos como los que son objeto de la consulta tienen adecuadas aplicaciones los acuerdos de los gremios ó asociaciones patronales con las asociaciones obreras de que trata el artículo 4.º de la Ley del descanso dominical y el 13 del Reglamento, á fin de normalizar el descanso y demás relacionado con el mismo.

Quedar enterada de las inspecciones verificadas durante el mes de agosto y de dos comunicaciones del presidente del Instituto de Reformas Sociales acusando recibo del folleto sobre construcción de casas para obreros y de unas fotografias de una lanzadora higienica.

Archivar los reglamentos interiores de las fabricas del señor Montoriol y de don Carlos Darnel y del almacén de trapos de don Pablo Forn.

Recordar comunicaciones dirigidas acerca de inspecciones á diferentes autoridades y particulares.

Consultar al presidente del Instituto ciertos extremos referentes á informes de expedientes sobre infracción de la Ley del descanso dominical.

PASSATEMPS

Higiene de tardor

Els canvis atmosfèrics més violents y frequents al acostarse la tardor, poden donar lloch a irritacions catarrals en ls ulls, laringe, etc., a refredats, bronquitis, erisipetes, reumes y diarrees.

Les persones velles y malaltisses deuen augmentar les precaucions que demana l'seu estat. Que evitin les corrents d'ayre y ls canvis bruscos de temperatura. Si volen evitar les gastriques e indigestions, que no cometin errors en el règim alimentici, abusant de les fruites, etc. Els reumàtics y ls que hagin patit febres trovarán en l'

abrich interior, en la sobrietat, en la privació d'estimulants y en l'exercici ben dirigit el millor preventiu de ses malalties.

El director de la Companyia diu a un dels actors: —Per què esclafiu la rialla al final de la tragèdia?

Y li respon l'autor:

—Com la vida que porto ab el sou que vosté 'm dona es tan inaguantable, sempre que 'm fa morir en mitj del escenari en sento radiant de felicitat.

PROBLEMA

Un pescador, al objecte d'estimular al seu fill al treball, li promet donar 0'05 ptes. cada vegada que tregui peix, ab la condició de que cada vegada que no 'n tregui li descomptará 0'03 ptes. Després de probarho 12 vegades el noy, passaren comptes y 'l'seu pare li hagué de pagar 0'28 ptes. Se pregunta: De les 12 vegades quántas tragué peix, y quántes no?

SOLUCIÓ

AL PROBLEMA DEL NÚM. 18

Valor de la pintura: Ptes. 79'65;

Han enviat solucions: Santiago Serra; Lluís M. Pradera; Manel Pons.

* Entre ls solucionistes del problema insert en el número 15 debia figurar: Francisco Ros, qual nom fou omittit involuntariament.

CORRESPONDENCIA

Barcelona. — F. R. Contestat en el lloch corresponent. Y. H. T. Incorrecta. M. S. Id. L. M. Al torn. — Cardedeu. «Un empleat.» Consulten Oficina colocacions. — Vich. F. C. Donchs aixís, creyém mes prudent no publicar l'escrit — Artés. Ll. P. M. Suscit. — Gironella J. D. id. — Còrders J. Q. V. Administració s'entén directament suscriptors, sens necessitat respondre Correspondencia. — Montesquiu. J. R. M. B. A. B. etc. Altres denuncies tenim en cartera. Faltan probes. — Riera. J. B. Aquesta vegada no ha encertat. Tenim segell a sa disposició. — Roda. «Un flador.» Consulteu Secretariat — La Mamba. R. J. id. La Farga de Rocafiguera. «Un obrer.» La llei es clara, pero per desgracia fins que ls obrers s'organisin com cal, passará alló que deya un gran savi del temps de l'avior: Les lleis son com les terenyines: les dguiles les rompen, pero les mosques petites s'hi quedan agafades. — Puigcerdá. A. V. Merced. Ja era hora de que la Cerdanya respongués al moviment.

Imp. carrier Nou de St. Francesch, 17

SECCIO D'ANUNCIS

HISTORIA GENERAL DE ESPAÑA

POR

RAMÓN B. GIRÓN

TREINTA TOMOS A UNA PESETA EL TOMO

De venta en las librerías, kioscos y en la Administración: Diputación, 286, Barcelona.

LA CONFIANZA

Calle Aviñó, n.º 30, frente al Bolsin HIPÓLITO FÉDOU, ÓPTICO

Inmenso surtido en lentes y anteojos de todas clases; especialidades en los de roca á 8 pesetas par, garantizados como lo mejor que hay. Las recetas de los señores Oculistas son atendidas en el acto y esrupulosamente ejecutadas.

RENOMBRADOS

INVENTOR DE LOS

RECLAMO HUMANITARIO

Los sin rivales CONFITES Roob é Inyección.

COSTANZI

Preparados por GRAU YNGLA DA conocidos en toda Europa y América para la curación de los Estreñecos uretrales, Uretritis, Prostatitis, Cistitis, Catarras de la vejiga, consiguen cada día el más creciente éxito, por las rápidas y eficaces curas obtenidas con los mismos. Innumerables cartas de enfermos curados con los mismos que lo atestiguan, están á disposición del público, siendo esto la mayor garantía.

Depósito General: Rambla del Centro, 30. — Farmacia DETALLE: Principales farmacias y Centros de Expos. lidad

Consultorio métrico todos los días de 11 á 12 y de 6 á 7 Rbla. del Centro, 30 bajos. — BARCELONA

ALGAS MARINAS FERRER.

(EXTRACTO FLUIDO DE FUCUS VESICULOSUS) PODEROSO A LA PAR QUE INGENUO REMEDIO CONTRA EL HERPETISMO Y LA OBESIDAD O GORDURA EXCESIVA

PIDANSE PROSPECTOS OFICINA DE FARMACIA DEL D. E. FERRER PLAZA DEL ANGEL 67 Y EN TODAS LAS FARMACIAS AL POR MAYOR: SRES VICENTE FERRER Y CIA BARCELONA

Grandes Almacenes de Ferreteria QUINCALLA Y MAQUINARIA

Fundiciones de hierro y bronce, talleres de maquinaria

FUMISTERIA

Hijo de Ignacio Damians

Talleres: URGELL PROVENZA BORRELL Despacho: Escudillers, N.º 24, 26 y 28 y Obradors, N.º 2, 4, 6 y 8. Teléfonos: Despacho, n.º 101 Talleres, n.º 3630 Apartado de Correos n.º 41.

BARCELONA

CLÍNICA MANAUT

CASA DE CURACIÓ

CURACIÓ de les enfermetats de la matritz, dels ovaris, de la vagina y de totes les que son propies de la dona. Consulta de 11 á 1.

CURACIÓ de les enfermetats de les vies urinaries, (rinyons, veixiga, próstata y uretra) y de totes les que son propies de l'home. Consulta de 6 á 8. — Gratis

HABITACIONS PERA MALALTS

Ningú deu operar-se sens visitar avans aquesta CASA DE CURACIÓ Operacions a preus econòmics. • Compte del Asalt, 34, Barcelona Visita particular: DR. MANAUT: Rambla de Catalunya, 61, 1.º, de 3 á 5

COLOCACIONS. — Se necessiten:

Modistas. Noys pera recados. Aprentent y oficials pera fabricar capses de cartó. Aprentens encuadernadors. Planxadores. Practicants de farmacia. Sabaters. Planxadora de Tintoreria.

Gorristas. Aprentens lampistes pulidors. Cotillaires. Aprentent gurnicioner. Meritori perfumaria. Sastresas. Maquinistes de vora foradada á motor. Modistes de sombreros.

Oficials y aprendentas en la confecció de roba blanca. Aprentens de 14 á 16 anys. Oficials sastres. Aprentent rellojer. Oficial y aprendent ebanista. Noys confecció flors artificials. Pentinadoras. Aprentent confiter.

NOTA. — Al objecte de no dificultar el funcionament de nostra oficina se fa avinent que aquesta unicament extendra els seus serveys á las colocacions consignadas en el adjunt anunci lo que fem present á las personas que faltas de treball acudeixen a nostre domicili social al objecte de evitalshi la perdua de temps y las molestias inherents a una negativa involuntaria per part nostra. Hores de despaig á la redacció: De 12 á 1 del mitjdia.

BOLSA DEL TREBALL. — Instalada en el Foment del Treball Nacional. — Plassa de Santa Anna, 4. — OFERTAS:

Practicant de farmacia. Viatjant generos de punt. Id. comisió. Corredors.

Oficials modistas. Meritoris. Traductor frances. Viatjant.

Noy pera recados. Destilador, alquitra, Petrolí. Empleat recados.

Anemia, Escrofulismo, Raquitismo, Tuberculosis, Neurastenia, Enfermedades nerviosas ocasionadas por la pobreza de sangre, se combaten con el empleo de la Elitir tónico regenerador á base de fosf. to sosa y tónicos amargos depurativos. Fuente San Miguel, 2. — Gigantes, 1. — BARCELONA

WERTHEIM

MÁQUINES PERA COSIR Y BRODAR

ESPECIALITAT: Máquina rotativa RÁPIDA, la mellor del món.

Máquinas pera totes les Industries.

Máquinas rectilíneas SEYFERT pera mitjas.

AL COMPTAT Y A PLASSOS

AVINYÓ, 9. — BARCELONA

CALLICIDA PIZÁ

Extirpa rápidamente, sin dolor ni molestia, los callos y durezas. Es curioso: no motiva los inconvenientes de otros emplastos y de los líquidos en general. Es económico, una peseta en todas las farmacias, droguerías y zapaterías.

Depósito general: Farmacia del autor, Plaza del Pino, 6. BARCELONA Por 1'30 ptas. se remite por correo certificado.